

**VDAA KUBERNETES INFRASTRUKTŪRAS
KOMPONENŠU
PIEGĀŽU PROCESA ORGANIZĀCIJA**

VADLĪNIJAS

VDAA-VDL-DELEVERYPROCESS

12.12.2024. versija 1.08

Rīgā 2024

Satura rādītājs

ATTĒLU SARAKSTS	4
1. IEVADS.....	5
1.1. Dokumenta nolūks	5
1.2. Terminu un pieņemtie apzīmējumi	5
1.3. Saistība ar citiem dokumentiem	6
1.4. Dokumenta pārskats	6
2. PRIEKŠNOSACĪJUMI.....	7
3. NODEVUMU PIEGĀDĒS UN UZSTĀDĪŠANAS AUTOMATIZĀCIJAS PROCESS.....	8
3.1. Nodevumu piegādes un uzstādīšanas procesa vīzija	8
3.2. Nodevumu automatizācijas process pie Pasūtītāja (Jenkins).....	9
3.3. Produktu un komponentu sadalījums, to versijas pārvaldības principi	10
3.3.1. Kubernetes zonas (namespaces)	10
3.3.2. Produktu un komponentu sadalījums	10
3.3.3. Komponentu versijas pārvaldības principi	12
3.4. Kubernetes Pod objekta apraksts	13
3.5. Nexus nodevumu artefaktu krātuve	13
3.5.1. Docker artefaktu krātuve.....	14
3.5.2. Helm artefaktu krātuve.....	17
3.6. Nodevuma automatizācijas procesa inicializācija no Izpildītājā puses.	18
3.6.1. Helm pakotnes nodošana Pasūtītājā krātuvē	19
3.6.2. Docker konteineru nodošana Pasūtītājā krātuvē.....	19
3.6.3. Jenkins uzstādīšanas pipeline izsaukšana Pasūtītājā pusē	19
3.6.4. Pirmkoda piegāde uz VDAA Git repozitoriju.....	20
4. HELM PAKOTNES IZSTRĀDES PRINCIPI	22
4.1. Helm chart struktūra un saturs	22
4.1.1. Helm Chart saknes mape	22
4.1.2. Helm Chart templates mape	24
5. VIDES ATKARĪGA KONFIGURĀCIJA	31
5.1. Globāla vides konfigurācija.....	31
5.2. Komponentes vides konfigurācija	33
5.3. Helm chart un konfigurācijas pārbaude.....	34
6. PIEGĀDĀJAMĀS PROGRAMMATŪRAS REALIZĀCIJAS LABAS PRAKSES UN REKOMENDĀCIJAS	35
6.1. Konteineru resursu konfigurācija un pārvaldība	35
6.2. Labas prakses darbam ar ārējām datu krātuvēm.....	35
6.3. CronJob realizācijas rekomendācijas	35
6.4. API izsaukumu apstrādes specifika	36
6.5. Kubernetes izmitināmā konteineru statusa pārbaudes (<i>probes</i>)	36

6.6.	Kubernetes izmitināmā konteineru veiksmīga apstādināšana (<i>graceful shutdown</i>)	37
6.7.	Piegādājamo konteineru izmitināšana pa vairākiem datu centriem	37
6.8.	Sistēmas žurnāla pierakstu veidošana konteinerī	37
6.9.	Docker konteineru reģionālie uzstādījumi	37
7.	NODEVUMA GATAVĪBAS <i>CHECK-LIST</i> AUTOMĀTISKAJAI PIEGĀDEI UN IZMITINĀŠANAI VDA KUBERNETES PLATFORMĀ	39

Attēlu saraksts

1.attēls. Nodevuma piegādes un uzstādīšanas procesa vīzija	8
2.attēls. Nodevuma automatizācijas process pie Pasūtītāja (Jenkins).....	9
3.attēls. Kubernetes POD un Istio savstarpēja darbība	13
4.attēls. Nexus Docker repozitorija struktūra	15
5.attēls. Nexus Docker repozitorija struktūra – e-pakalpojuma piemērs	16
6.attēls. Nexus Helm repozitorija struktūra	17
7.attēls. Nexus Helm repozitorija struktūra – E-pakalpojuma piemērs	18
8.attēls. Pirmkoda repozitorija tag un commit apraksti.	21
9.attēls. Helm chart struktūra	22

1. Ievads

1.1. Dokumenta nolūks

Dokuments, kurā sniegta informācija par tehniskām prasībām pret komponentēm, kuras paredzēts nodot un izvietot VDA Kubernetes klasterī, izmantojot automatizēto piegādes un izvietojšanas procesu.

1.2. Terminu un pieņemtie apzīmējumi

Dokumentā izmantotie termini ir apkopoti 1.tabulā.

1.tabula

Termini	
TERMINS	SKAIDROJUMS
Aģents	Lietojumprogrammas sastāvdaļa, kura novēro notikumus un pārsuta novērojumus/informāciju resursdatoram tālākai apstrādei.
Autentifikācija	Process, kurā identificē lietotāju datoru ierīci vai procesu, veicot sniegtās identificējošās informācijas validāciju.
Autorizācija	Process, kurā datorsistēma lietotājam nosaka noteiktas pilnvaras un resursus sistēmā. Autorizācija tiek veikta tikai autentificētiem lietotājiem.
Docker	<i>Docker</i> ir servisa platformu kopiena, kura pielieto operētājsistēmas līmeņa virtualizāciju, lai pasniegtu lietojumprogrammas pakotnēs – konteineros. Konteineri ir savstarpēji izolēti un savā starpā komunicē, pielietojot skaidri definētus kanālus.
ElasticSearch	<i>ElasticSearch</i> ir meklētājprogramma, kura nodrošina JSON dokumentu <i>full-text</i> meklēšanu.
e-pakalpojumu platforma	Digitālā platforma, kuras mērķis ir paaugstināt valsts institūciju, iedzīvotāju un komercuzņēmumu sadarbības efektivitāti. Veidojot jaunus e-pakalpojumus. Šajā dokumentā e-pakalpojumu platformas komponentes tiek izmantotas kā piemērs piegādes procesa orgnaizēšanai.
Galvene	Informācijas struktūra, kura sniedz identificējošu informāciju par tiem datiem, ar kuriem galvene ir saistīta.
Kubernetes	<i>Kubernetes</i> ir konteineru orķestrācijas sistēma, kura automatizē lietojumprogrammu izmitināšanu mērogošanu un pārvaldīšanu.
LogStash	<i>LogStash</i> ir datu apstrādes konveijers, kas nodrošina datu apkopošanu no vairākiem avotiem, šo datu transformāciju un to nosūtīšanu uz norādīto galapunktu.
Metadati	Informācija par datiem un to struktūru.
Particionēšana	Datu sadalīšana atšķirīgās un neatkarīgās grupās.
Pod	<i>Pod</i> ir Kubernetes specifikācija, kas apraksta vienu vai vairāku konteineru grupējumu, kuriem ir vienoti glabāšanas/tīkla resursi un specifikācija, kā darbināt minētos konteinerus.
RabbitMQ	<i>RabbitMQ</i> ir ziņojumu pārvaldīšanas starpniekprogrammatūra, kura pielieto rindas ziņojumu uzglabāšanai, kamēr ziņojumi gaida tālāku apstrādi.
Rinda	Datu struktūra objektu saraksta glabāšanai, kuri gaida datu apstrādes sistēmas pakalpojumus.

1.3. Saistība ar citiem dokumentiem

- [1] VALSTS INFORMĀCIJAS SISTĒMU SAVIETOTĀJA (VISS) UN VIENOTĀ VALSTS UN PAŠVALDĪBU PAKALPOJUMU PORTĀLA WWW.LATVIJA.LV PILNVEIDOŠANA UN UZTURĒŠANA. VISS sistēmas žurnāls. Koplietojuma bibliotēku apraksts (VDAA-KBA-VISS_ZUR).
- [2] Darba uzdevums. “Informācijas Resursa ‘E-pakalpojumu infrastruktūra v3’ tehnoloģiju bāzes atjaunošana, uzlabojumi, lai nodrošinātu pieejamības (Accessibility) prasību izpildi, kā arī uzlabojumi, balstoties uz klientu ieteikumiem” abpusēji parakstīts 2023.gada 09.augustā (Pasūtītāja līguma reģistrācijas Nr. 13-7/23/153 un Piegādātāja reģistrācijas līguma Nr. 5-1/2023-15/ EIS-106-2);

1.4. Dokumenta pārskats

Dokumentu veido septiņi nodaļumi:

- Pirmajā nodaļumā – **ievads** – aprakstīta informācija par dokumenta kopējo struktūru, izstrādājamā programmatūras produkta darbības sfēru, nolūku, izmantotajiem terminiem un apzīmējumiem, kā arī saistība ar citiem dokumentiem.
- Otrajā nodaļumā – **Priekšnosacījumi** – aprakstīti resursi, ar kuriem būtu jāiepazīstas auditorijai, kurai tiek paredzēts šis dokuments.
- Trešajā nodaļumā – **Nodevumu piegādes un uzstādīšanas automatizācijas process** – aprakstīta informācija par piegādājamo artefaktu nosaukumu konvenciju, to versionēšanu, kā arī to nodošanu procesu.
- Ceturtajā nodaļumā – **Helm pakotnes izstrādes principi** – aprakstīta informācija par *Helm Chart* uzbūves principiem un pielietojamo tehnoloģiju.
- Piektajā nodaļumā – **Vides atkarīga konfigurācija** – aprakstīta informācija par vides konfigurāciju un to pārvaldību.
- Sestajā nodaļumā – **Piegādājamās programmatūras realizācijas labas prakses un rekomendācijas** – dotas labas prakses rekomendācijas par dažādu komponentu uzbūves un konfigurācijas principiem.
- Septītajā nodaļumā – **Nodevuma gatavības check-list automātiskajai piegādei un izmitināšanai VDAA K8s platformā** – apkopotas darbības (no šī dokumenta), kas ir jāveic, lai nodrošinātu pilnvērtīgo produkta nodošanu.

	Datums: 12.12.2024.	Versija: 1.08
		Lpp.: 6 (39)

2. Priekšnosacījumi

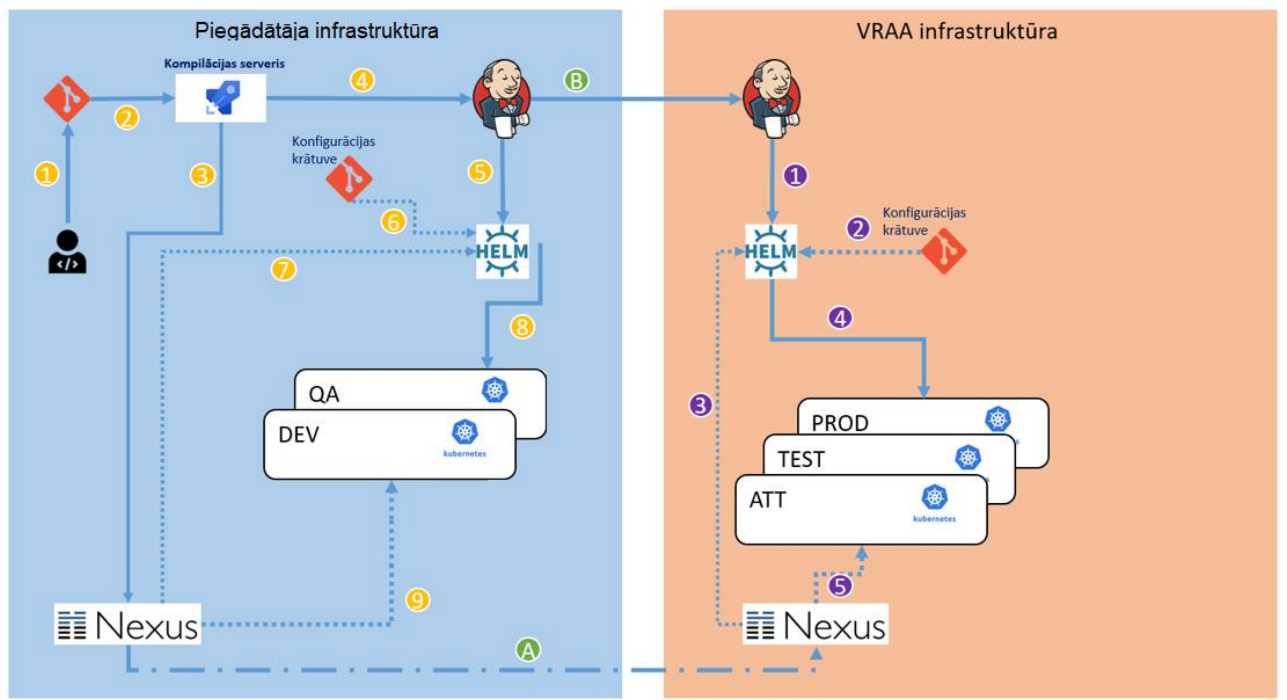
Lai pilnā apjomā izprastu dokumentā sniegto informāciju, lasītājam ir nepieciešamas dažādas priekšzināšanas:

- *Git* versiju kontroles sistēma – nepieciešama izpratne par *Git* darbības principiem, *Git* zarošanu, darbībām ar lokāliem un attālinātām krātuvēm (<https://git-scm.com>);
- *Jenkins* automatizācijas serveris – nepieciešama izpratne par darbības un izmantošanas labām praksēm (<https://www.jenkins.io>);
- *DevOps* – nepieciešama izpratne par *DevOps* metodoloģiju un kultūru, tajā pielietotiem rīkiem un izmantojamiem procesiem (<https://docs.microsoft.com/en-us/azure/devops/learn/what-is-devops>, <https://www.altexsoft.com/blog/engineering/devops-principles-practices-and-devops-engineer-role>, https://www.youtube.com/results?search_query=devops);
- *Docker* konteinerizācijas platforma – nepieciešama izpratne par konteinerizācijas darbības principiem (<https://docs.docker.com>);
- *Kubernetes* orķestrācijas platforma – nepieciešama izpratne par *Kubernetes* darbības principiem, to izmantojamiem objektiem (šobrīd VDAA izmanto *Kubernetes* v1.27.6, bet plāno veikt atjauninājumu uz jaunākām versijām; <https://v1-27.docs.kubernetes.io/docs/concepts/>);
- *Helm* – nepieciešama izpratne par produktu izvietošanas rīku *Kubernetes* platformai, kas ir bāzēta uz veidņu sistēmas (šobrīd VDAA izmanto *Helm* v3; <https://v3.helm.sh/docs/>);
- *Istio* – nepieciešama izpratne par *Service Mesh* arhitektūras realizāciju, kas kalpo kā apakšslānis starp-servisu komunikācijai (<https://istio.io/v1.9/docs/>).

3. Nodevumu piegādēs un uzstādīšanas automatizācijas process

Šajā sadaļā tiek dots priekšskats par izmantoto automatizācijas procesu, kā arī prasības, kas jāievēro izstrādātājiem, gatavojot produkta nodošanu uz VDAA Kubernetes platformu.

3.1. Nodevumu piegādes un uzstādīšanas procesa vīzija

1.attēls. Nodevuma piegādes un uzstādīšanas procesa vīzija

1.attēlā ir attēlo kopējā vizualizācija piegādes procesam. Process sastāv no vairākiem posmiem. Produktu virzība izstrādātāja vidē (dzeltenā krāsā):

1. Izstrādātājs ielādē pirmkodu *Git* repozitorijā;
2. Automātiski tiek palaists kompilācijas un testēšanas process;
3. Ja kompilācija un testi notiek veiksmīgi, tiek izveidoti *Docker Image* un *Helm Chart*, un ielikti *Nexus* repozitorijā
4. Kompilācijas serveris izsauc *Jenkins* servera atbilstošo ieejas punktu, kas iniciē uzstādīšanas procesu;
5. *Jenkins* iniciē *Python* skriptu izpildi, kas palaiž *Helm* instalāciju;
6. *Helm* instalācija pievelk attiecīgās konfigurācijas datnes no *Git* repozitorija, kas atbilst videi, kur notiek izmitināšana;
7. *Helm* instalācija pievelk attiecīgo *Helm Chart* no *Nexus* repozitorija;
8. *Helm* nokompilē *Kubernetes* manifestus un ielādē tos *Kubernetes* klasterī;
9. *Kubernetes* klasteris pēc ielādētiem manifestiem izveido resursus, pievelk attiecīgo *Docker Image* no *Nexus* repozitorija un palaiž konteineru no tā;

Pēc tam, kad produkts izgājis cauri visām izstrādātāja vidēm, un produkta menedžeris pieņem lēmumu veikt nodošanu klientam, tiek iniciēta *Jenkins* darbība, kas (zaļā krasā):

- A. Ar skriptu palīdzību izlādē *Docker Image* un *Helm Chart* no izstrādātāja *Nexus* repozitorija, un ielādē tos VDAA *Nexus* repozitorijā;

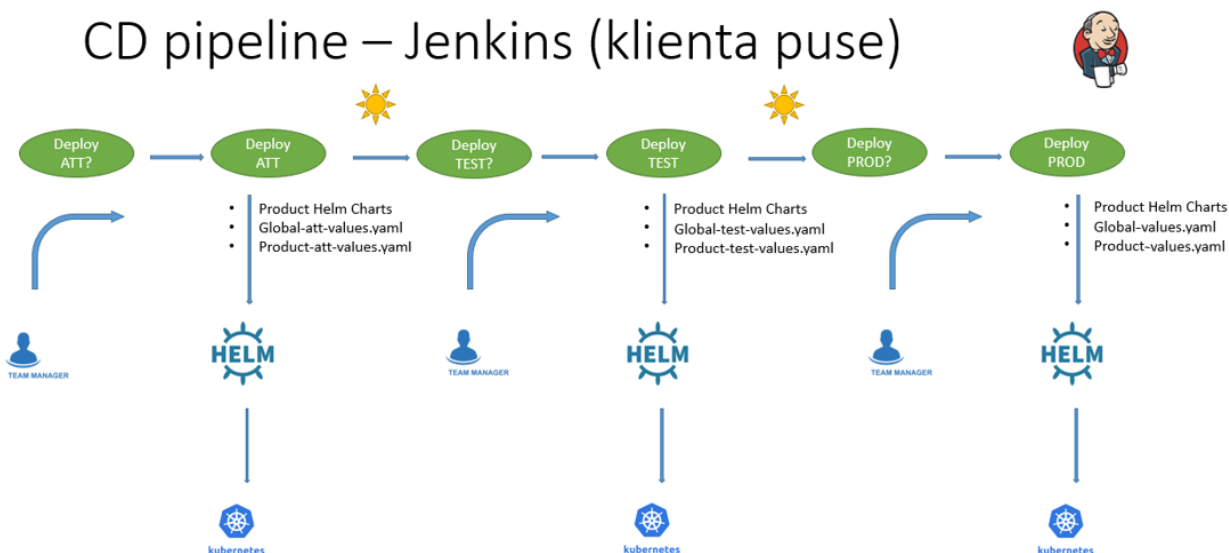
- B. Pēc veiksmīgas ielādēšanas izsauc klienta *Jenkins* serveri, atbilstošo ieejas punktam, kas iniciē uzstādīšanas procesu;
- C. Piegādā administratora instrukcijas, konfigurācijas datnes piemērus;
- D. Piegādā izejas kodus uz pasūtītāja GIT repozitoriju.

Pēc nodošanas klientam, klients no savas puses iniciē uzstādīšanas procesu savā *Jenkins* serverī (zilā krasā):

1. *Jenkins* iniciē *Python* skriptu izpildi, kas palaiž *Helm* instalāciju;
2. *Helm* instalācija pievelk attiecīgās konfigurācijas datnes no *Git* repozitorija, kas atbilst videi, kur notiek izmitināšana;
3. *Helm* instalācija pievelk attiecīgo *Helm Chart* no Nexus repozitorija;
4. *Helm* nokompilē *Kubernetes* manifestus un ielādē tos *Kubernetes* klasterī;
5. *Kubernetes* klasteris pēc ielādētiem manifestiem izveido resursus, pievelk attiecīgo *Docker Image* no Nexus repozitorija un palaiž konteineru no tā.

3.2. Nodevumu automatizācijas process pie Pasūtītāja (Jenkins)

CD pipeline – Jenkins (klienta puse)

2.attēls. Nodevuma automatizācijas process pie Pasūtītāja (Jenkins)

2.attēlā ir attēlota piegāžu uzstādīšanas diagramma klienta pusē.

Kad klienta *Jenkins* saņem informāciju par jauna produkta piegādi, tas automātiski izveido piegādes *pipeline* ar attiecīgā produkta versiju, un automātiski to palaiž.

Pipeline, uzreiz pēc palaišanas apstājas un sagaida komandu no administratora, lai uzsāktu uzstādīšanu TEST vidē. Kad komanda ir saņemta, *Jenkins* izsauc CD skriptu, kas savukārt veic sekojošas darbības:

1. Veic nepieciešamās pārbaudes par vajadzīgo artefaktu pieejamību *Docker*, *Helm* un *Git* krātuvēs;
2. Ja pārbaudes procesā netika novēroti trūkumi, tas lejupielādē komponentes versijai atbilstošo *Helm Chart* no artefaktu repozitorija;
3. Lejupielādē komponentes vides konfigurācijas datni un globālo vides konfigurācijas datni no *Git* repozitorija;
4. Veic *Helm* komandas izpildi, lai nokompilētu komponentes *Kubernetes* resursus un to nodošanu *Kubernetes* klasterī;

5. *Kubernetes* klasteris pēc saņemtajiem resursiem lejupielāde atbilstošo *Docker image* no artefaktu repozitorijā, un balstoties uz resursa datnes norādītajiem parametriem izveido un palaiž produkta konteineri;
6. CD skripts veic regulāro pārbaudi par pacelta konteineru statusu norādītajā laika intervālā:
  - 6.1. Ja konteiners nav pacelts pēc norādītā laika intervāla, CD skripts veic atgriešanos (rollback) uz iepriekšējo versiju.
  - 6.2. Ja uzstādīšana ir veiksmīga, process apturas un sagaida komandu veikt izmitināšanu nākamajā vidē.

3.3. Produktu un komponentu sadalījums, to versijas pārvaldības principi

3.3.1. *Kubernetes zonas (namespaces)*

VDAA *Kubernetes* platformā zonas tiek veidotas pēc šādiem principiem:

- xxx-public – publisko tīmekļa lietotņu un to fasādes izmitināšanai. Šajā zonā izmitina arī publiskos koplietojamos resursus – CDN/Assets;
- xxx-system – publiski pieejamo API izmitināšanai;
- xxx-internal – iekšējo API izmitināšanai, pieejami tikai no citām zonām, tipiski system zonas.

Šobrīd izveidotās zonas:

- epak-public – e-pakalpojumu grafiskās saskarnes un to apkalpojošais slānis;
- epak-system - Lvp sistēmā izmantojamie publiskie API;
- epak-internal - e-pakalpojumu platformas iekšējie API, publiski nav pieejami – REST servisi, kas nodrošina pieeju pie VISS infrastruktūras servisu nodrošinātās funkcionalitātes;
- viss-public - Viss sistēmas grafiskās saskarnes un to apkalpojošais slānis;
- viss-system - Viss sistēmā izmantojamie publiskie API;
- viss-internal- Viss sistēmā izmantojamie iekšējie API, publiski nav pieejami;

3.3.2. *Produktu un komponentu sadalījums*

Visa programmatūra, kas tiek piegādāta uz VDAA *Kubernetes* platformu, tiek klasificēta pēc produkta un to komponentēm. Produktu un komponentu nosaukumi tiek pakļauti stingrai hierarhijai, kas jāievēro, izstrādājot attiecīgo kodu.

- Hierarhijas pirmais līmenis nosaka piederību konkrētai platformai/sistēmai – piemēram – “Lvp” vai “Viss”;
- Hierarhijas otrais vai trešais līmenis reprezentē konkrētu produktu zem konkrētās platformas/sistēmas, kas aptver konkrētu biznesu vai eko-sistēmu; (piemēram: Lvp.Portal, Lvp.EservicePlatform.Backend, Viss.ApiManagement);
- Hierarhijās trešajā vai ceturtajā līmenī atrodas konkrētajam produktam piederošie servisi jeb komponentes (Lvp.Portal.IdentityServer, Viss.ApiManagement.TransactionApi, Lvp.EservicePlatform.Backend.ContextApi).

Katra komponente tiek identificēta pēc tās pilna nosaukuma (piemēri: Lvp.EservicePlatform.Backend.EdkApi), un tiek versionēta pēc zemāk dotiem norādījumiem.

Komponentu trešā līmeņa nosaukumos izmantojamās iepriekš definētas vērtības, kas nosaka komponentes būtību.

	Datums: 12.12.2024.	Versija: 1.08
		Lpp.: 10 (39)

Komponentes pieņemtie nosaukumi un to raksturojums

KOMPONENTES 3. LĪMĒŅA NOSAUKUMS	KOMPONENTES IZMANTOŠANAS VEIDS
webapp	Konkrēta biznesa produkta tīmekļa lietotne, piemēram, Viss.ResourceCatalogue.WebApp vai e-pakalpojuma scenārijā Lvp.EservicePlatform.Eservices.ep213.webapp.
Api/bff	Konkrētas tīmekļa lietotnes fasāde (BFF). Svarīgi atzīmēt, ka fasāde pilda <i>agregatora</i> lomu, tāpēc tajā ir iekapsulētas dažāda biznesa funkcionalitātes apstrādes loģika. Tāpēc nosaukums "Api" nesatur nekādu piederību biznesa loģikas (BL) semantikai. Publisks koplietojams VDAA infrastruktūras API, piemēram Viss.Profile.Api vai e-pakalpojuma scenārijā Lvp.EservicePlatform.Eservices.ep213.bff.
<BL semantika>Api	Biznesa <i>RESTful API</i> , kas tiek izsaukts vienas zonas ietvaros vai starp zonām.
<BL semantika>Worker	Process, kas darbojas autonomi bez API eksponēšanas, bet tā darbības sfēra ir ierobežota ar VDAA infrastruktūras resursiem.
External<BL semantika>Worker	Procesa, kas darbojas autonomi bez API eksponēšanas, bet tā darbības sfēra paredz integrāciju ar ārējām sistēmām, kas atrodas ārpus VDAA infrastruktūras, piemēram integrācijas ar PMLP, Uzņēmumu reģistru, Rīgas domi u.c.

Šajā tabulā termins <BL Semantika> tiek uztverts kā servisa pamatdarbības pazīme. Visbiežāk tiek izmantoti šādi apzīmējumi:

- *LogicApi* – mikroserviss, kas ir atbildīgs par tiešo darbību ar *persistent* veida krātuvi (MongoDB, PostgreSQL un tml.) un atbilstošo izmaiņu notikumu izplatīšanu izmantojot brokeri, ja ir vajadzīgs.
- *IndexWorker* – mikroserviss-indeksators, kas nolasa no rindas (RabbitMQ) ziņojumus par izmaiņām *persistent* veida krātevē un atbilstoši veic izmaiņas *ElasticSearch* meklēšanas indeksā;
- *SearchApi* – mikroserviss-meklētājs, kas pēc REST pieprasījuma veic resursu meklēšanu *ElasticSearch* indeksā. Pieļauts arī apvienot *SearchApi* un *IndexWorker* darbības viena servisa *IndexApi* gadījumā, ja apstrādāto dokumentu apjoms ir salīdzinoši neliels un/vai biznesa funkcionalitātes ziņā ir izdevīgi, ka mikroserviss pilda indeksatora un meklētāja lomas vienlaicīgi.
- *Lvp.EservicePlatform.Eservices.ep213.webapp* – e-pakalpojuma ar numuru 213 tīmekļa lietotne.

Ja ir paredzēts veidot atsevišķus servissus, kas strādā ar dažādām krātevēm un veic dažādas biznesa loģikas darbības, ir pieņemams veidot divus API servissus, bet ir jāņem vērā, ka šie servisi nedrīkst strādāt ar vienu un to pašu loģisko krātuvi – tiem jāoperē vai nu ar atsevišķām *MongoDB* kolekcijām, vai nu SQL tabulām, vai nu jābūt dalāmiem pēc darbības principiem – *Read/Write*.

Servisiem, kas darbojās ar ārējām sistēmām, <BL Semantika> visbiežāk apzīmē ārējo sistēmu, ar kuru tiek veikta integrācija, piemēram – *PmlpSearchApi*, *HugoTranslationWorker*.

Ir gadījumi, kad internal zonas servisu paredzēts izsaukt no ārējās sistēmas, kas integrējas ar VDAA platformas resursiem, šajā gadījumā <BL Semantika> izpratne nemainās¹.

¹ Gadījumiem, kad iekšējās zonas serviss tiek eksponēts, lai to varētu izsaukt no ārējām sistēmām, tiek pielietoti divi varianti:

3.3.3. Komponentu versijas pārvaldības principi

Katra komponente tiek pakļauta savai versiju vēsturei.

Ir ļoti būtiski ievērot versionēšanas principus, lai sakārtotu piegādājamās programmatūras inkrementus, atbilstoši notācijai veiktu funkcionalitātes izmaiņu uzskaiti un nodefinētu vienotus Deployment procesus, neatkarīgi no realizējamā biznesa.

Tāpēc ir jāņem vērā, ka VDAA automatizētais Deployment process nepieļauj izvietot Kubernetes klasterī versiju, kas ir zemāka par jau eksistējošo. Turklāt, ja tiek pārrakstīta esoša versija ar citu Docker vai Helm datni, var rasties situācija, ka Kubernetes klasterī atrodas dažādās komponentes ar vienādu versiju, vai Deployment process nevar atjaunot vai atiestatīt (rollback) komponenti.

Tiek izmantota t. s. otrā paaudzes semantiskā versionēšana (<https://semver.org>), kas paredz, ka versionējamajai vienībai (produktam, komponentei) ir trīs daļas: MAJOR.MINOR.PATCH, un ka:

- MAJOR daļa tiek paaugstināta, kad tiek veiktas pietiekami apjomīgas izmaiņas vai nesaderīgas API izmaiņas;
- MINOR daļa tiek paaugstināta, kad tiek pievienota jauna funkcionalitāte, netraucējot atpakaļsaderību (*backward compatibility*);
- PATCH daļa tiek paaugstināta, kad tiek veikti atpakaļsaderīgie kļūdu labojumi.

Versiju piešķiršana un izmaiņas notiek balstoties uz šādiem principiem:

1. MAJOR, MINOR un PATCH versiju paaugstināšana notiek secīgi, ar soli 1.
2. Jaunās komponentes izstrāde tiek iniciētā ar versiju v0.1.0.
3. Aizejot uz produkciju, jaunai komponentei ir jau jābūt v1.0.0.
4. MAJOR un MINOR daļas tiek mainītas tikai gadījumos, kad ir noformēts atbilstošs izmaiņu pieprasījums vai jauns projekts, kurš iniciē funkcionālās izmaiņas.
5. Gadījumā, ja notiek aktīvs *BugFix* komponentēm vai, piemēram, funkcionalitātes pievienošana, kura jau pēc līguma saistībām it kā jau jābūt esošajā versijā, bet kādu iemeslu dēļ, tā nebija piegādāta, tik un tā ir jāuzsver kā PATCH daļas izmaiņa.
6. Lai nepazaudētu iespēju iniciēt vairākas reizes *deployment* procedūru izstrādes vidē, ir jāizmanto tā saucamo komponentes klasificējamo gatavības stāvokli – *alpha*, *beta* un *rc* (release-candidate). Protams, tie stāvokļi varētu būt arī citi pēc *semver*, bet vienkāršības pēc rekomendējam izmantot pasaulē visbiežāk lietotus postfiksus. Un, tad lai atšķirtu vienu versiju no iepriekšējās, ir jāizmanto numerācija pēc produkta stāvokļa apzīmējuma, piemēram:
  - 0.1.0-alpha.0 → 0.1.0-alpha.1 → 0.1.0-alpha.2 → 0.1.0 → 0.1.1-alpha.0 → 0.1.1-alpha.1 → 0.1.1-beta.0 → 0.1.1
  - 0.3.0-alpha.0 → 0.3.0-beta.0 → 0.3.0-beta.1 → 0.3.0-rc.0 → 0.3.0-rc.1 → 0.3.0-rc.2 → 0.3.0
7. Komponentes gatavības stāvokļa interpretācija varētu mainīties atkarībā no projekta un realizējamās komponentes, bet, ja pieturētos klasikai: *alpha* reprezentē zaļo versiju bez īpašiem testiem, *beta* – jau stabilāko versiju ar testiem, *rc* – gandrīz pabeigta versija, kura varētu būt kā kandidāts nodošanai.
8. Minēto gatavības stāvokļu piešķiršanas kārtība pilnībā ir saderīga ar *.NET Core*, *Node.JS* un *Java* pasauli un atbilst pasaules atzītai semantiskai versionēšanai.
9. VDAA K8s platformas komponentu versijas šablons: <MAJOR versija>.<MINOR versija>.<PATCH versija>.<alpha | beta | rc>.<kārtas laidena numurs>.

- Serviss tiek izmitināts xxx-system zonā – šis ir rets gadījums, kad serviss tiek veidots tieši publiski.
- Servisam tiek piešķirts ar *Istio* maršrutēšanas palīdzību ārējais ieejas punkts ar prefiksu *Public* tiek maršrutēts uz iekšējo aizsargātu internal zonu.

	Datums: 12.12.2024.	Versija: 1.08
		Lpp.: 12 (39)

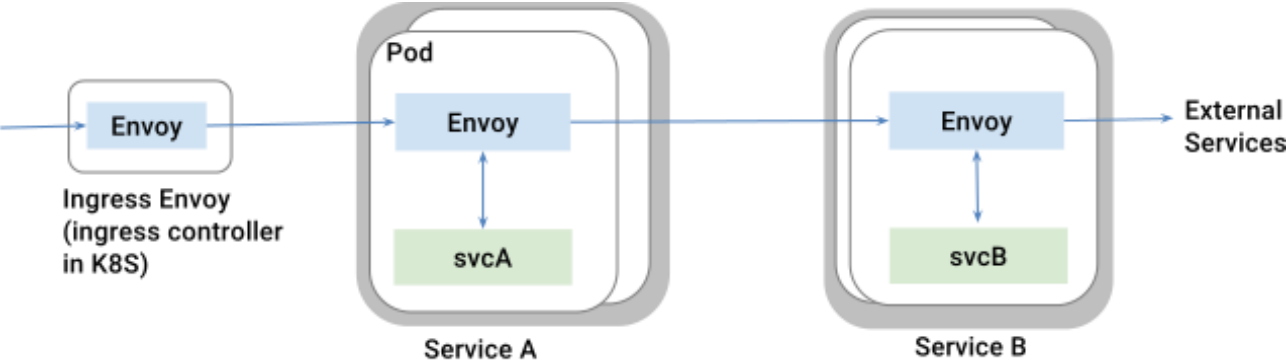
10. Produkcijas vidē pieļaujams izvietot tikai versijas bez *postfixa* – t.i. X.Y.Z; izņēmumā gadījumos tiek atļauts aizvietot rc.NNN stāvokļa versiju, ja nav iespējams rast citas iespējas.

3.4. Kubernetes Pod objekta apraksts

Kubernetes infrastruktūrā POD objekts raksturo minimālo pārvaldāmo vērtību izmitināšanas procesu. No piegādes un izvietojšanas skatupunkta tā ir viena komponente. POD satur vienu vai vairākus Docker konteinerus, kas ir apvienoti ar vienu Docker vārdu telpu (*namespace*). Iekš Kubernetes klastera POD'am tiek automātiski piešķirta iekšējā IP adrese, bet konteineri, kas pieder vienam POD'am var savā starpā komunicēt, izmantojot IP adrese – 127.0.0.1.

Gadījumā, kad *deployment* prasības paredz izvietot vairākas servisa instances, Kubernetes klasteris izveido vairākas neatkarīgas POD instances, katra no tiem dzīvo savu dzīvi un savā starpā nav saistītas. Bet, lai maršrutētu uz POD ienākošo trafiku starp vairākām instancēm, Kubernetes infrastruktūrā tiek veidots **Service** virtuālais objekts, kas veic slodzes dalīšanas funkciju.

VDA K8s platformā tiek pielietots Istio Service-Mesh spraudnis, kas pie POD izvietojšanas automātiski pievieno papildu konteineri Istio-Proxy (realizācija ir bāzēta uz Envoy programmatūras) katram POD objektam. Šis konteiners caurspīdīgi kalpo kā starpslānis, nodrošinot drošu komunikāciju starp servisiem un ārējām sistēmām.

3.attēls. Kubernetes POD un Istio savstarpēja darbība

Kubernetes nosaka politiku uzsaukumiem starp servisiem iekš Kubernetes klastera un uz ārējām sistēmām pēc principa – **Deny All, Allow Some**.

Pie pacelšanas Istio-Proxy konteiners nolasa no Istio pārvaldības slāņa datus par galapunktiem, uz kuriem dotajam servisam ir atļauts veikt uzsaukumus, un, tādā veidā nodrošinot, papildu drošību starp servisu komunikāciju. Lai izveidotu šo atļauto galapunktu sarakstu, katram servisam tiek veidots Sidecar virtuālais objekts un tiek iekļauts Helm instalācijas pakotnē.

Papildu lasīšanai ir pieejami šādi tīmekļa resursi, kas domāti iesācēju apmācībai par Kubernetes darbības principiem:

- The Illustrated Children's Guide to Kubernetes: <https://www.cncf.io/the-childrens-illustrated-guide-to-kubernetes>
- Phippy Goes to the Zoo (A Kubernetes Story): <https://www.cncf.io/hippy-goes-to-the-zoo-book>

3.5. Nexus nodevumu artefaktu krātuve

Katram izstrādātājam jāielādē komponentu Docker un Helm artefakti centralizētajā VDA Nexus repozitorijā. Lai veiktu automātisko izvietojšanu, tiem jāpakļaujas noteiktai vārdu notācijai.

Viena nodevuma ietvaros nododamo artefaktu vārdiem un versijām jāsakrīt (ievērojot konkrētā artefakta vārda semantiku). Nexus repozitoriji veidoti hierarhijas veidā, lai atbilstu esošajai komponentu nosaukumu piešķiršanas kārtībai.

Šī vārdu notācija izriet no konkrētā repozitorija un automatizēta procesa darbības principiem.

3.5.1. Docker artefaktu krātuve

Docker image nosaukumam ir jābūt apakšējā reģistrā un jāsaturs sistēmas, produkta un komponentes nosaukumus, kas ir atdalīti ar “/” simbolu un komponentes versiju.

Piemērs: lvp/eserviceplatform/backend/navigationapi:1.0.3

Šādā veidā Nexus repozitorijā tiek veidota pareiza hierarhija.

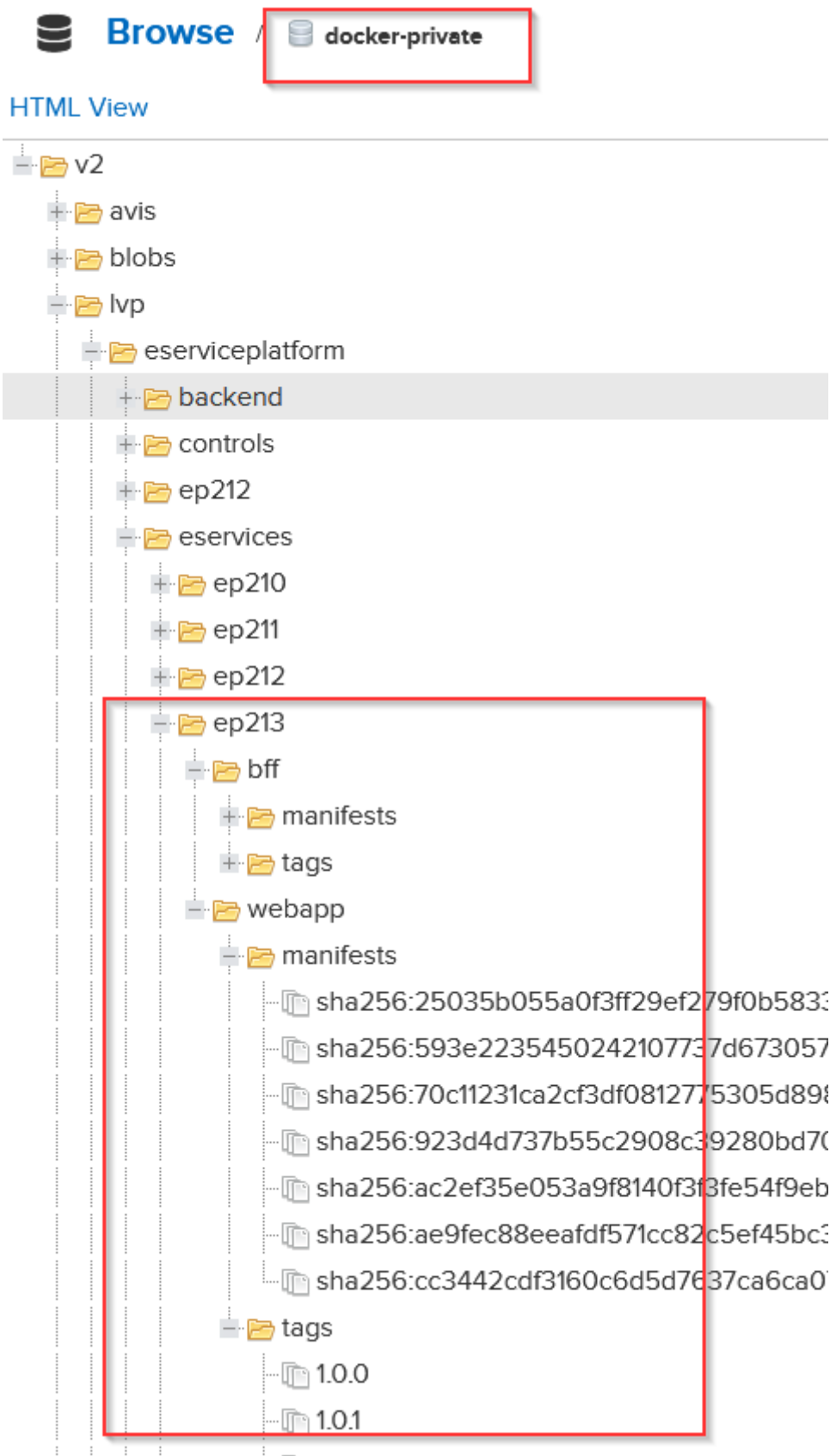
4.attēls. Nexus Docker repozitorija struktūra

E-pakalpojuma piemērs kas satur divus docekrus:

lvp/eserviceplatform/eservices/ep213/webapp:1.5.0 un

lvp/eserviceplatform/eservices/ep213/bff:1.5.0

Šādā veidā *Nexus* repozitorijā tiek veidota pareiza hierarhija.

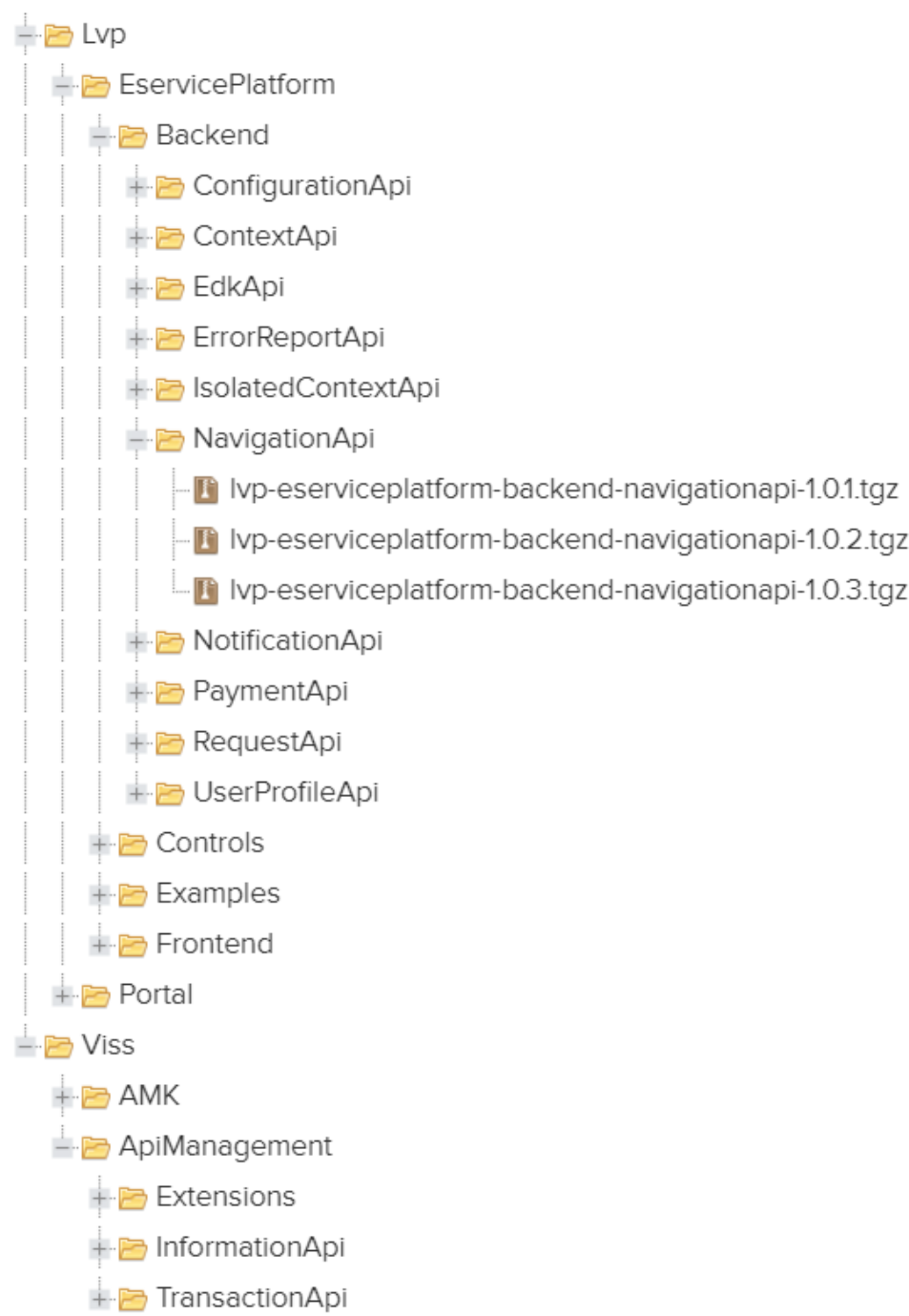
5.attēls. Nexus Docker repozitorija struktūra – e-pakalpojuma piemērs

3.5.2. Helm artefaktu krātuve

Helm pakotnes (skat. 4. nodaļu) nosaukums tiek veidots automātiski, *Helm* pakotnes izveidošanas brīdī, un satur sistēmas, produkta, komponentes un to versiju apakšējā reģistrā, kas ir atdalīti “-” simbolu.

Piemērs: lvp-eserviceplatform-backend-navigationapi-1.0.3.tgz

Savukārt *Helm* pakotne tiek ievietota *Nexus* repozitorijā atbilstošā hierarhijā, kurai mapes nosaukumi tiek piešķirti, izmantojot *PascalCase* notāciju, piemēram:
Lvp/EservicePlatform/Backend/NavigationApi

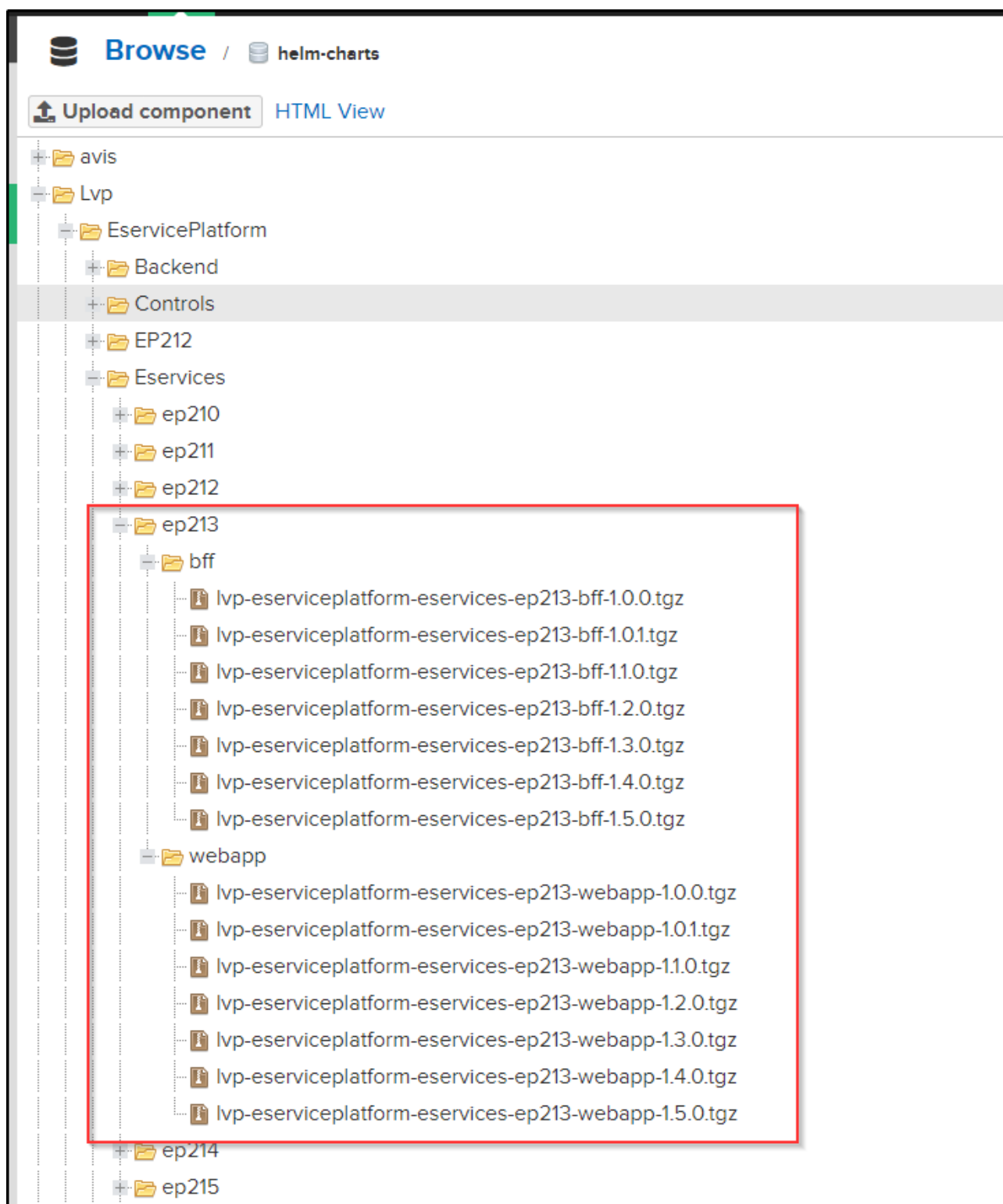

6.attēls. Nexus Helm repozitorija struktūra

E-pakalpojuma piemērs kas satur divus helm skriptus: lvp-eserviceplatform-eservices-ep213-bff-1.5.0.tgz un lvp-eserviceplatform-eservices-ep213-webapp-1.5.0.tgz

Savukārt *Helm* pakotne tiek ievietota *Nexus* repozitorija atbilstošā hierarhijā, kurai mapes nosaukumi tiek piešķirti, izmantojot *PascalCase* notāciju, piemēram:

Lvp/EservicePlatform/Eservices/ep213/bff

7.attēls. Nexus Helm repozitorija struktūra – E-pakalpojuma piemērs

3.6. Noddevuma automatizācijas procesa inicializācija no Izpildītājā puses.

Zemāk ir doti piemēri, kādā veidā ir jāorganizē komponentu nodevumu piegādes uz VDAA *Nexus* repozitoriju.

	Datums: 12.12.2024.	Versija: 1.08
		Lpp.: 18 (39)

3.6.1. Helm pakotnes nodošana Pasūtītājā krātvē

Lai nodotu *Helm* pakotni uz klienta repozitoriju, ir jāveic izsaukums caur HTTP POST.

Piemērs ar *Curl*:

```
curl --location --request POST
'https://nexus.vraa.gov.lv/service/rest/v1/components?repository=helm-charts' \
--header 'Authorization: Basic dXNlcm5hbWU6cGFzc3dvcmQ=' \
--form 'raw.directory=Lvp/EservicePlatform/Backend/NavigationApi' \
--form 'raw.asset1.filename=lvp-eserviceplatform-backend-navigationapi-1.0.4.tgz' \
--form 'raw.asset1=@/lvp-eserviceplatform-backend-navigationapi-1.0.4.tgz'
```

Pieprasījumā jāpaddod sekojoši parametri:

- *Authorization* galvene – lietotāju akreditācijas dati *Basic* formātā (lietotājs:parole kodēts base 64 formātā), lietotājam jābūt tiesībām attiecīgajā hierarhijā izvietot helm pakotnes;
- *raw.directory* – mapes pilns nosaukums;
- *raw.asset1.filename* – *Helm* pakotnes pilns nosaukums;
- *raw.asset1* – *Helm* pakotnes datnes saturs.

Detalizētākai informācijai skatīt Nexus components-api dokumentāciju –

<https://help.sonatype.com/repomanager3/rest-and-integration-api/components-api>

3.6.2. Docker konteīnera nodošana Pasūtītājā krātvē

Lai nodotu *Docker image* uz VDAA *Docker* repozitoriju, nepieciešams izveidot sesiju un augšupielādēt (*push*) *docker image* uz klienta repozitoriju.

```
docker login -u <username> -p <password> nexusrep.vraa.gov.lv
docker push nexusrep.vraa.gov.lv
/lvp/eserviceplatform/backend/navigationapi:1.0.4
```

3.6.3. Jenkins uzstādīšanas pipeline izsaukšana Pasūtītājā pusē

Pēc tam, kad *Doker* un *Helm* artefakti veiksmīgi nodoti uz *Nexus* repozitoriju, nepieciešams veikt izsaukumu uz *Jenkins pipeline*, kas veiks komponentes izmitināšanai vajadzīgos sagatavošanas darbus, un nodos tālākai izpildei VDAA administratoriem. Lai izsauktu *Jenkins* programmatūru, ir jāveic HTTP POST izsaukums uz norādīto adresi, adrese satur platformas/sistēmas identifikatoru, piemēram Lvp vai Viss atkarībā no komponentes kura tiek piegādāta, izsaukumā padodot atbilstošus parametrus:

Piemērs komponentei Lvp.EservicePlatform.Backend.NavigationApi, kuras nosaukums satur 4 līmeņus ar *Curl*:

```
curl --location --
request POST 'https://jenkins.vraa.gov.lv/job/Lvp/job/_System/job/InitComponen
tDeployment/buildWithParameters' \
--header 'Authorization: Basic dXNlcm5hbWU6YXBpdG9rZW4=' \
--form 'product=Lvp.EservicePlatform.Backend' \
--form 'component= lvp-eserviceplatform-backend-navigationapi' \
--form 'componentShort=NavigationApi' \
--form 'version=1.0.4' \
--form 'timeout=100' \
--form 'namespace=epak-internal' \
--form 'deploymentType=api'
```

Piemērs komponentei Lvp.Portal.IdentityServer, kuras nosaukums satur 3 līmeņus ar Curl:

```
curl --location --
request POST 'https://jenkins.vraa.gov.lv/job/Lvp/job/_System/job/InitComponen
tDeployment/buildWithParameters' \
--header 'Authorization: Basic dXNlcm5hbWU6YXBpdG9rZW4=' \
--form 'product=Lvp.Portal' \
--form 'component= lvp-portal-identityserver' \
--form 'componentShort=IdentityServer' \
--form 'version=1.0.1' \
--form 'timeout=100' \
--form 'namespace=epak-public' \
--form 'deploymentType=api'
```

Pieprasījumā jāpārod sekojoši parametri:

- *Authorization* galvene – *Basic* formatā header ar *loginu* un *API tokenu* (lietotājs:parole vai lietotājs:tokens kodēts base 64 formātā. detalizētāku informāciju skatīt <https://www.jenkins.io/doc/book/using/remote-access-api>;
- *product* – *PascalCase* produkta nosaukums (piemēram: ja komponentes nosaukums sastāv no 3 līmeņiem satur 1. un 2. līmeni, bet ja komponentes nosaukums satur 4 līmeņus, tad satur 1., 2. un 3. līmeni., utt.);
- *componentShort* – *PascalCase* komponentes nosaukums (piemēram: ja komponentes nosaukums sastāv no 3 līmeņiem, tad tikai 3. līmenis; vai tikai 4.līmenis, ja komponentes nosaukums sastāv no 4 līmeņiem, utt.);
- *component* – *lowercase* pilns komponentes nosaukums, atdalot nosaukumus ar domu zīmi
- *version* – komponentes versija;
- *namespace* – *Kubernetes namespace*, ur paredzēts izvietot doto komponente, jāsakrīt ar vērtību, kas ir norādīta *Helm* pakotnē;
- *timeout* – laika intervāls sekundēs, kurā paredzēts, ka *deployment* tiek pacelts darbojošā stāvoklī (atbild uz *readiness* signālu);
- *deploymentType* – nodevuma tips, var būt viens no:
  - *api* – standarta serviss, kura *Helm* pakotnē satur *Deployment* manifestu;
  - *job* – serviss, kas nesatur *Deployment* manifestu, bet satur tikai un vienīgi *CronJob* manifestu.

3.6.4. Pirmkoda piegāde uz VDAA Git repozitoriju

Katrai komponentei VDAA izveido pirmkoda glabāšanas GIT repozitoriju un nodrošina izstrādātājam pieeju pie tā.

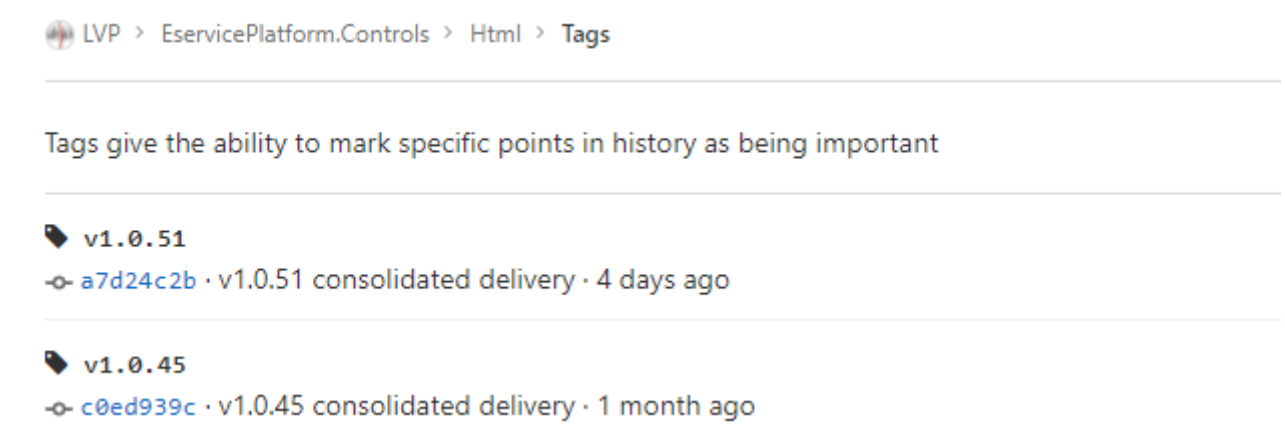
Repozitorija mapju hierarhija tiek veidota no komponentes pilnā nosaukuma, sadalot to 3 līmeņos:

1. Sistēmas nosaukums ar lieliem burtiem, piemēram, "LVP" vai "VISS";
2. Moduli identificējošā informācija izmantojot *PascalCase* notāciju, piemēram, "EservicePlatform.Eservices". Satur visas nosaukuma daļas kas ir starp sistēmas un komponentes nosaukumiem;
3. Komponentes nosaukums izmantojot *PascalCase* notāciju, piemēram "Html";

Izstrādātājs piegādājot jaunu versiju kopā ar to šajā repozitorijā ievieto arī konsolidētu pirmkoda piegādi un uzliek tai atbilstošu tag.

	Datums: 12.12.2024.	Versija: 1.08
		Lpp.: 20 (39)

Veicot *commit* aprakstā iekļauj komponentes versiju, apraksta piemērs: “v1.0.45 consolidated delivery”. Un šim commit izveido arī atbilstošu tag kura nosaukumā iekļauj komponentes versiju, piemēram, “v1.0.45”.

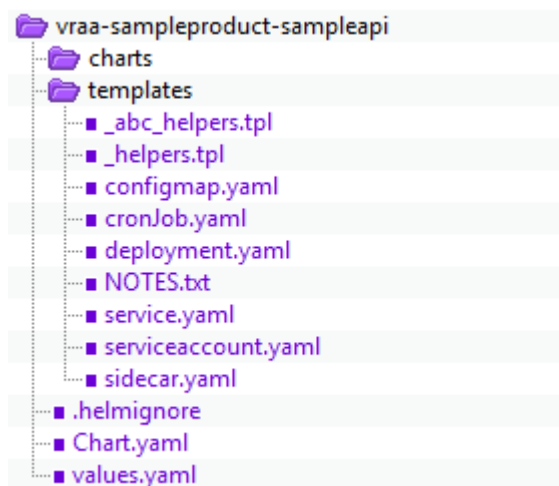
8.attēls. Pirmkoda repozitorija tag un commit apraksti.

4. Helm pakotnes izstrādes principi

Helm pakotne (*chart*) tiek izstrādāta neatkarīgi katrai nododamai komponentei un tiek veidota pēc *Helm* dokumentācijas. VDAA tiek izmantota *Helm* versija v3, bet *helm* pakotne var tiks veidota izmantojot arī v2 sintaksi. Pielikumā pie šī dokumenta tiek sniegts arhīvs ar *Helm chart* piemēru, kuras tiek aprakstītas nākamajās sadaļās.

4.1. Helm chart struktūra un saturs

Helm pakotne ir YAML formāta datņu kopums, kas tiek veidots atbilstoši *Helm* dokumentācijas noteiktajai hierarhijai. Sākotnējās mapes, kur tiek veidots *Helm chart* repozitorijs, nosaukumam jāsakrīt ar komponentes pilno nosaukuma *lowercase* formātu, kur nosaukuma daļas ir atdalītas ar domu zīmi.

9.attēls. Helm chart struktūra

(!!!) – piemēru rindas, kas ir apzīmēti ar šādu simbolu, vienmēr ir jānomaina atbilstoši izstrādājama komponentei

4.1.1. Helm Chart saknes mape

Saknes mape satur divas svarīgas datnes – *Chart.yaml* un *values.yaml*, kas definē pakotnes saturu un noklusētās vērtības.

- *Chart.yaml* datne satur informāciju par *Helm* pakotni:

```
apiVersion: v1
appVersion: 0.1.0 # Komponentes versija (!!!)
description: A Helm chart for Kubernetes # Komponentes apraksts
name: vraa-sampleproduct-sampleapi # Komponentes nosaukums, sakrīt ar mapes nosaukumu (!!!)
version: 0.1.0 # Komponentes versija (!!!)
```

- *values.yaml* datne satur konfigurācijas vērtības dotajai komponentei, kas nemainās no vides uz vidi. Šajā datnē vērtības ir jānorāda "Production ready" stāvoklim, un pēc nepieciešamības tos maina ar konkrētas vides konfigurācijas parametriem.

```
# Default values
# This is a YAML-formatted file.
# Declare variables to be passed into your templates.
```

```
replicaCount: 1 # servisa instances skaits

image:
  repository: nexus.abc:5001 # repozitorija adrese - tiek nomainīta automatisk
i deployment brīdī
  name: "vraa/sampleproduct/sampleapi" # Docker image nosaukums (!!!)
  tag: 0.1.0 # Docker Image tag - versija (!!!)
  pullPolicy: IfNotPresent

namespace: "application-namespace" # Kubernetes namespace (!!!)

timestamp: 0

nameOverride: ""
fullnameOverride: ""

service:
  type: ClusterIP # Kubernetes servisa tips
  port: 80 # Kubernetes servisa port

resources: # Kubernetes resursu definīcija priekš šīs komponentes (!!!)
  limits: # Maksimāli pieļaujami resursi
    cpu: 100m
    memory: 128Mi
  requests: # Resursu rezervācija
    cpu: 100m
    memory: 128Mi

nodeSelector: {}

tolerations: []

affinity: {}

mongodb: # Parametri priekš MongoDB pieslēguma
  #username: "mongouser"
  #password: "mongopass"
  database: "database"
  connectionParams: # papildus parametri priekš MongoDB connection string
    readPreference: "primaryPreferred"

postgres: # PostgreSQL pieslēguma parametri
  #username: "pguser"
  #password: "pgpassword"
  database: "dbname"

rabbitmq: # RabbitMQ pieslēguma parametri
  #username: "rabbitmqusername"
  #password: "rabbitmqpassword"
  vhost: "vHostName"

elasticsearch: {} # Elasticsearch pieslēguma parametri
  #username: "elkusername"
  #password: "elkpassword"

sidecar: # Istio Sidecar resursa aizpildīšanas parametri (!!!)
```

```

    shared: # speciāli servisi kas tiek aprakstīti values-
globas.yaml vides datnē
    - mongodb
    - redis
    - elasticsearch
    - rabbitmq
    - postgres
    custom: # no vides neatkarīgi resursi
    - ".*" # visi resursi tekoša namespace
    - "epak-internal/lvp-eserviceplatform-backend-edkapi.epak-
internal.svc.cluster.local" # konkrēts serviss epak-internal namespace
    - "viss-system/viss-apimanagement-transactionapi.viss-
system.svc.cluster.local" # konkrēts serviss viss-system namespace

config: # komponentes papildus konfigurācija - piemēra norādītām vērtībām ir
jābūt atbilstoši biznesa funkcionalitātes nosauktam un aizpildītam (!!!)
    aspnetcore:
        environment: Production
        basepath: /lvp-eserviceplatform-backend-configurationapi
    logLevel: Warning
    searchEngineClient: {}

```

4.1.2. Helm Chart templates mape

Templates mape satur *Kubernetes* resursu definīcijas, kas tiek nodotas uz *Kubernetes* klasteri pie nodevuma izmitināšanas. Datnes, kas atrodas šajā mapē, pēc būtības ir veidnes, kas tiek aizpildītas ar attiecīgiem parametriem komponentes izmitināšanas brīdī ar automātiskā izmitināšanas procesa palīdzību.

1. **_helpers.tpl** un **_abc_helpers.tpl** – datnes, kas satur palīgklases, kas tiek izmantotas citas definīcijās;
2. **serviceaccount.yaml** – satur *Kubernetes Service Account* definīciju, tā ir nepieciešama, lai darbotos *Kubernetes* drošības slānis;
3. **sidecar.yaml** – datne satur *Istio Sidecar* resursa definīciju;

```

apiVersion: networking.istio.io/v1alpha3
kind: Sidecar
metadata:
  name: {{ include "fullname" . }}
  namespace: {{ required "A valid namespace entry required!" .Values.namespace
| quote }}
spec:
  workloadSelector:
    labels: # Atsauce uz POD template labels elementiem, pēc kuriem notiek Sid
ecar objekta piesaiste pie POD objekta
    app: {{ include "name" . }}
    release: {{ .Release.Name }}
  egress:
    - hosts:
      - "istio-system/*"
      {{- if .Values.sidecar }}
      {{- if .Values.sidecar.custom }}
      {{- range .Values.sidecar.custom }}
      {{- printf "- \"%s\"" . | nindent 4 }}
      {{- end }}
      {{- end }}
      {{- if .Values.sidecar.envspecific }}

```

```

{{- range .Values.sidecar.envspecific }}
{{- printf "- \"%s\"" . | nindent 4 }}
{{- end }}
{{- end }}
{{- if .Values.sidecar.shared }}
{{- include "sharedSidecar" . }}
{{- end }}
{{- end }}

```

4. **configmap.yaml** – neobligāta datne, kas satur vērtības, kuras iespējams piemontēt konteinera failu sistēmai kā datni pie POD pacelšanas. Kā piemēru, var minēt *.net* projektiem izmantoto *appsettings.json* datni, kuru paredzēts veidot izmantojot konkrētas vides parametrus izmitināšanās brīdī;
5. **service.yaml** – datne, kas apraksta *Kubernetes Service* resursu; šai datnei ir jābūt obligātai *Helm* pakotnē, jo tā nodrošina *Service Discovery* funkcionalitāti *Kubernetes* orķestrācijas platformā:

```

apiVersion: v1
kind: Service
metadata:
  name: {{ include "fullname" . }}
  namespace: {{ required "A valid namespace entry required!" .Values.namespace
| quote }}
  labels:
    app: {{ include "name" . }}
    chart: {{ include "chart" . }}
    release: {{ .Release.Name }}
    heritage: {{ .Release.Service }}
spec:
  type: {{ .Values.service.type }}
  # Ja tiek publicēts serviss kuram nav eksponēta API, piemēram servisam
  # Wroker tipa, tad jāatkomentē nakamo rindu un jāaizkometnē targetPort
  ports:
    - port: {{ .Values.service.port }}
      targetPort: http # eksponēta servisa porta nosaukums atbilstoša POD def
      protocol: TCP
      name: http # service porta nosaukums - jābūt ar http prefiksu
  selector:
    app: {{ include "name" . }}
    release: {{ .Release.Name }}

```

6. **deployment.yaml** – piemērs *Kubernetes Deployment* resursa specifikācija, kas apraksta izmitināmo komponenti:

```

apiVersion: apps/v1
kind: Deployment
metadata:
  name: {{ include "fullname" . }}
  namespace: {{ required "A valid namespace entry required!" .Values.namespace
| quote }}
  labels:
    app: {{ include "name" . }}
    chart: {{ include "chart" . }}
    release: {{ .Release.Name }}

```

```
heritage: {{ .Release.Service }}
version: {{ .Values.image.tag }}
spec: # Deployment specifikācija
replicas: {{ .Values.replicaCount }}
selector:
  matchLabels:
    app: {{ include "name" . }}
    release: {{ .Release.Name }}
template: # POD specifikācija - metadati
  metadata:
    labels:
      app: {{ include "name" . }}
      release: {{ .Release.Name }}
      version: {{ .Values.image.tag }}
    annotations:
      timestamp: {{ required "A valid timestamp entry required!" .Values.timestamp | quote }}
  spec: # POD specifikācija - konteineri un datnes
    serviceAccountName: {{ include "fullname" . }}
    imagePullSecrets:
      - name: "pullsecret"
    dnsConfig:
      options:
        - name: ndots
          value: "1"
    containers: # konteineru apraksts
      - name: {{ include "name" . }}
        image: "{{ .Values.image.repository }}/{{ .Values.image.name }}:{{ .Values.image.tag }}"
        imagePullPolicy: {{ .Values.image.pullPolicy }}
        ports: # konteinerā eksponējamais ports
          - name: http # porta nosaukums - jābūt ar http prefiksu, tiek izmantots Service definīcijā
            containerPort: 80 # tcp ports kas ir eksponēts no konteinerā
            protocol: TCP
        env: # Linux Environmet mainīgie, kas tiek uzstādīti pie POD konteinerā palaišanas
          # Piemērs MongoDB konfigurācija
          - name: MONGODB_USER
            value: {{ required "A valid mongodb username entry required!" .Values.mongodb.username | quote }}
          - name: MONGODB_PASSWORD
            value: {{ required "A valid mongodb password entry required!" .Values.mongodb.password | quote }}
          - name: MONGODB_CONNSTR
            value: {{ include "mongodbConnStr" . | quote }} # Tiek izmantota par aligklāse lai izveidotu connection string no vides parametriem
          # Piemērs PostgreSQL pieslēgums
          - name: PG_USER
            value: {{ required "A valid postgresql username entry required!" .Values.postgres.username | quote }}
          - name: PG_PASSWORD
            value: {{ required "A valid postgresql password entry required!" .Values.postgres.password | quote }}
          - name: PG_HOST
            value: {{ required "A valid postgresql host entry required!" .Values.global.postgres.host | quote }}
          - name: PG_PORT
```

```

        value: {{ required "A valid postgresql port entry required!" .Values.global.postgres.port | quote }}
    # Piemērs - Elasticsearch pieslēgums
    - name: ELASTICSEARCH_USER
      value: {{ required "A valid elasticsearch username entry required!"
    " .Values.elasticsearch.username | quote }}
    - name: ELASTICSEARCH_PASSWORD
      value: {{ required "A valid elasticsearch password entry required!"
    " .Values.elasticsearch.password | quote }}
    - name: ELASTICSEARCH_HOSTS
      value: {{ include "elkHosts" . | quote }} # Tiek izmantota palīgklāse lai izveidotu hostu sarakstu no vides parametriem
    - name: ELASTICSEARCH_TLS
      value: {{ .Values.global.elasticsearch.tls | quote }}
    # Piemērs RabbitMQ pieslēgums
    - name: RABBITMQ_USER
      value: {{ required "A valid rabbitmq username entry required!" .Values.rabbitmq.username | quote }}
    - name: RABBITMQ_PASSWORD
      value: {{ required "A valid rabbitmq password entry required!" .Values.rabbitmq.password | quote }}
    - name: RABBITMQ_HOSTS
      value: {{ include "RmqHosts" . | quote }} # Tiek izmantota palīgklāse lai izveidotu hostu sarakstu no vides parametriem
    - name: RABBITMQ_TLS
      value: {{ .Values.global.rabbitmq.tls | quote }}
    # Piemērs - Redis Sentinel pieslēgums
    - name: REDIS_SENTINELS
      value: {{ include "RedisHosts" . | quote }} # Tiek izmantota palīgklāse lai izveidotu hostu sarakstu no vides parametriem
    - name: REDIS_MASTER
      value: {{ required "A valid Redis master name entry required!" .Values.global.redis.name | quote }}
    - name: REDIS_PASSWORD
      value: {{ required "A valid Redis master password entry required!" .Values.global.redis.password | quote }}

    # Ārējo resursu montējums pie konteinera, volume definīcija ir zemāk
    "volumes" sekcijā
    volumeMounts:
    - name: config-volume # datne no ConfigMap
      mountPath: /app/appsettings.json
      subPath: appsettings.json
    - name: cache-volume # īslaicīga mape
      mountPath: /app/tempfolder

    livenessProbe: # Kubernetes Liveness probe definīcija
      httpGet:
        path: /
        port: http
    readinessProbe: # Kubernetes Readiness probe definīcija
      httpGet:
        path: /
        port: http
    resources:
      {{- toYaml .Values.resources | nindent 12 }}
    volumes: # volume definīcijas

```

```

- name: cache-
volume # Islacīga mape, kas tiek veidota automātiski un tiek notirīta pēc POD i
zbeigšanas
  emptyDir:
    sizeLimit: 10Mi # maskimālais pieļaujamais mapes izmērs
- name: config-
volume # datne kas tiek veidota no nodevumā iekļauta ConfigMap resursa
  configMap:
    name: {{ include "fullname" . }}
  {{- with .Values.nodeSelector }}
nodeSelector:
  {{- toYaml . | nindent 8 }}
  {{- end }}
  {{- with .Values.affinity }}
affinity:
  {{- toYaml . | nindent 8 }}
  {{- end }}
  {{- with .Values.tolerations }}
tolerations:
  {{- toYaml . | nindent 8 }}
  {{- end }}

```

7. **cronJob.yaml** – regulāro darbību definīcija, kura ir pievienojama pēc nepieciešamības.

CronJob ir **Kubernetes** resurss, kas tiek pielietots, kad ir nepieciešams veikt kāda konteinera palaišanu ar noteiktu regularitāti, pie nosacījuma, kad konteiners izpildot iepriekš definētas darbības pārtrauc savu darbību. Pilna **CronJob** resursa API definīcija ir pieejama pēc adreses <https://v1-27.docs.kubernetes.io/docs/reference/generated/kubernetes-api/v1.27/#cronjob-v1beta1-batch>

Gadījumā, ja tiek izmatots šāda tipa resurss, nepieciešams nodrošināt papildus **Sidecar** objekta definīciju, kas tiek piekabināta pie **CronJob** definētās vērtības zem `spec.jobTemplate.spec.template.metadata.labels.app` elementa.

CronJob palaišanas intervāls tiek uzdots atbilstoši **Cron** definīcijai – <https://en.wikipedia.org/wiki/Cron>

Piemēri:

```

# Palaist CronJob katru stundu 30 minūtē - 00:30 , 01:30 un tml.
config:
  schedule: "30 * * * *"

# Palaist CronJob katras 10 minūtēs
config:
  schedule: "*/10 * * * *"

# Palaist CronJob katru sestdienu 23:45
config:
  schedule: " 45 23 * * 6"

```

Definējot palaišanas intervālu, jāņem vērā to, ka konteinerī laiks tiek uzskaitīts pēc GMT (UTC) laikā zonas!

```

apiVersion: batch/v1beta1
kind: CronJob
metadata:
  name: vraa-sampleproduct-sampleapi-
cronjob # CronJob nosaukums, jābut ar postfiksū cronjob
  namespace: {{ required "A valid namespace entry required!" .Values.namespace
| quote }}

```

```

spec: # CronJob specifikācija
  concurrencyPolicy: "Forbid"
  schedule: {{ required "A valid Schedule required!" .Values.config.schedule |
quote }} # Palaišanas intervāls no konfigurācijas datnes
  startingDeadlineSeconds: 3600
  jobTemplate:
    spec: # Job specifikācija, kas tiek pielietota katru reizi, kad Job uzstar
tējas
      backoffLimit: 0 # Specificē, cik reizes Job var restartēties pirm atzīt
to par Failed
      template: # POD specifikācija, kas tiek palaista zem JOB definīcijas
        metadata: # POD metadata, kas tiek palaista zem JOB definīcijas
          labels: # Obligāti jāpielieto "app" label, uz kuru atsaucās Sidecar
definīcija
            app: "vraa-sampleproduct-sampleapi-cronjob"
        spec: # POD definīcija, kas tiek palaista zem JOB definīcijas
          dnsConfig:
            options:
              - name: ndots
                value: "1"
          imagePullSecrets:
            - name: "pullsecret"
          restartPolicy: OnFailure
          serviceAccountName: {{ include "fullname" . }}
          volumes:
            - name: appsettings-volume
              configMap:
                name: {{ template "fullname" . }}
          containers:
            - name: {{ include "name" . }}
              image: "{{ .Values.image.repository }}/{{ .Values.image.name }}:{{
.Values.image.tag }}"
              imagePullPolicy: {{ default "IfNotPresent" .Values.image.pullPolic
y }}

              args:
                - "-i"
              envFrom:
                - secretRef:
                    name: {{ include "fullname" . }}
              volumeMounts:
                - name: appsettings-volume
                  mountPath: /app/appsettings.json
                  subPath: appsettings.json
              resources:
                {{- toYaml .Values.resources | nindent 14 }}

            {{- with .Values.nodeSelector }}
            nodeSelector:
              {{- toYaml . | nindent 12 }}
            {{- end }}

            {{- with .Values.affinity }}
            affinity:
              {{- toYaml . | nindent 12 }}
            {{- end }}

            {{- with .Values.tolerations }}
            tolerations:

```

```
    {{- toYaml . | nindent 12 }}
  {{- end }}
```

5. Vides atkarīga konfigurācija

Katrā vidē tiek izmantotas neatkarīgas datnes, kas nosaka globālās un konkrētās komponentes konfigurācijas vērtības. Izstrādātāja pienākums kopā ar nodevumu sniegt komponentes konfigurācijas datnes paraugu, ar visām nepieciešamajām vērtībām, lai VDAA administratori to ielādētu attiecīgajā *Git* struktūrā.

Veicot nodevuma uzstādīšanu, dažādu līmeņu konfigurācijas tiek apvienotas šādas prioritātes secībā:

- A. *Helm Chart* iekļauta *values.yaml* datne;
- B. Komponentes vides konfigurācijas datne;
- C. Globāla vides konfigurācijas datne.

Konfigurācijas vērtības tiek apvienotas, ievērojot šādus principus:

- Augstākā līmeņa datnes norādītas vērtības pārraksta vai papildina iepriekšējo līmeni;
- Objektu vērtības tiek apvienotas;
- Masīva vērtības tiek pārrakstītas.

Vērtību apvienošanas piemērs:

```
# A. līmeņa konfigurācija
config:
  key1: "value1-1"
  key2: "value1-2"
  array:
  - a1
  - a2

# B. līmeņa konfigurācija
config:
  key2: "value2-2"
  key3: "value2-3"
  array:
  - a3
  - a4

# rezultējoša konfigurācija
config:
  key1: "value1-1"
  key2: "value2-2"
  key3: "value2-3"
  array:
  - a3
  - a4
```

5.1. Globāla vides konfigurācija

Vides globāla konfigurācija satur koplietojamajās vērtības, kas nemainās vairākām vienas sistēmas komponentēm, tādas, kā piemēram:

- *Docker* repozitorija adrese;

- Ārējās krātuves (*MongoDB*, *PostgreSQL*, *ElasticSearch* utt.) adreses un konfigurācija²;
- Dažādas vides atkarīgas adreses vai parametri, kas ir koplietojamas no vairākām komponentēm.

Vides globāla konfigurācija tiek pārvaldīta tikai un vienīgi no VDAA administratoru puses. Katrai platformai/sistēmai ir sava globālās konfigurācijas datne.

Zemāk ir dots piemērs, kā var izskatīties Lvp platformas vides globālā konfigurācija.

```
image:
  repository: nexusrep.vraa.gov.lv

# For ZZDats Components
imagePullSecrets: pullsecret

global:
  vpm:
    baseAddress: "http://epakvisstv.vraa.gov.lv/STS/VISS.LVP.STS/Default.aspx"
    metadataAddress:
"http://epakvisstv.vraa.gov.lv/STS/VISS.LVP.STS/FederationMetadata/2007-
06/FederationMetadata.xml"

  pfasAuth:
    baseAddress: "https://ha.vraa.gov.lv/STS/Viss.Pfas.STS"

  wso2:
    baseAddress: "http://apitestgw.vraa.gov.lv"

  edk:
    baseAddress: "http://ventabalancer.vraa.gov.lv/VISS.EDK/WS2/stable"
    realm: "URN:TEST:VISS.EDK.WS2"

  notificationService:
    baseAddress: "http://ausmatest8.vraa.gov.lv"
    realm: "https://ivis.eps.gov.lv/NOT.WebService"

  addressFinder:
    baseAddress: "https://amktest.vraa.gov.lv/rest"

  eservicePlatform:
    assetsBaseAddress: "https://eservices-
test.vraa.gov.lv/EservicePlatform.Assets"
    contextBaseAddress: "https://eservices-
test.vraa.gov.lv/EservicePlatform.ContextApi"
    navigationBaseAddress: "https://eservices-
test.vraa.gov.lv/EservicePlatform.NavigationApi"
    gatewayBaseAddress: "https://eservices-test.vraa.gov.lv"
    idsBaseAddress: "https://epakvisstv.vraa.gov.lv/IdentityServer"
    searchUrl: "https://lvptest.vraa.gov.lv/Search/"
    idleTime: "7"
    globalResourceUrl:
"http://epakvisstv.vraa.gov.lv/Lvp.EservicePlatform.Resources/Global/global.y
aml"
    breadcrumbs:
      - lv: "Sākums"
```

² Ir jāņem vērā, ka ārējās krātuves ir paceltas klasteros, tāpēc globālā konfigurācija satur vairākas krātuves *host* adreses, kuras tiek apstrādātas ar TPL palīgklasēm *Helm chart* līmenī un padotas uz komponentes vides konfigurāciju jau salinkotā veidā.

```
en: "Home"
link: "https://lvptest.vraa.gov.lv/Home/?lang={language}"
- lv: "Ppakalpojumi"
  en: "Services"
  link: "https://lvptest.vraa.gov.lv/Services/?lang={language}"
- lv: "{eserviceName}"
  en: "{eserviceName}"
  link: "{baseAddress}/{language}"
queryEncryptionKey: "SA54df1s6dlG#56sdf1we65wer65wler"
portalHomeUrl: "https://lvptest.vraa.gov.lv/Home/"
portalHost: "https://lvptest.vraa.gov.lv"
contextInternalAddress: "http://lvp-eserviceplatform-backend-
contextapi.epak-system.svc.cluster.local"
virsisSearch:
  apiAddress: "https://apitestgw.vraa.gov.lv/dev_search-platform/v1_0/1.0"
  apiScope: "API-SIA_ZZDats-SearchAPI-v1_0-scope"
  pfasAddress: "https://ha.vraa.gov.lv/STS/Viss.Pfas.STS"
  pfasClientId: "urn:oauth2:fd62576f-a8ba-sdfsdfsdfsdfsdfsdf"
  pfasClientSecret:
"4b57058a113ecf04a686f865617548bfsdfs3713e7e0363c03368aa1"
  pfasUserName: "username"
  pfasPassword: "parole"
  ppkUi: "https://lvptest.vraa.gov.lv/Services/"
  lifeSituationsUi: "https://lvptest.vraa.gov.lv/LifeSituations"
captcha:
  secret: "secret"
  clientId: "demo"
  imageUrl: "https://image.captchas.net/"
  audioUrl: "https://audio.captchas.net/"
  alphabet: "abcdefghijklmnopqrstuvwxyz123456789"
  numberOfLetters: "5"

mssql:
  datasource: "diana2.viss.int"
  host: "diana2.viss.int"

rabbitmq:
  hosts:
    - host: vental.viss.int
      port: 5672
  tls: false
```

5.2. Komponentes vides konfigurācija

Komponentes vides konfigurācijas datne satur konkrētas komponentes konfigurācijas vērtības, kas mainās no vides uz vidi. Piemēram, ārējas krātuves pieslēguma rekvizīti vai citas vērtības, kas ietekmē komponentes darbību.

Komponentes vides konfigurācijas datnes šablonam ir jābūt iesniegtam kā nodevuma sastāvdaļa ar komentāriem vai aprakstītam administratora rokasgrāmatā, pēc kuriem VDAA administratori aizpilda to ar savas vides attiecīgajām vērtībām.

Piemērs komponentes konfigurācijai:

```
replicaCount: 1 # Pēc noklusējuma testa vidē ir ceļama tikai 1 replika katram
mikroservisam, savukārt produkcijā minimālo repliku skaits ir 2 (turklāt
```

automātika centīsies izmitināt un sadalīt noslodzi starp dažādiem VDAA pieejamiem infrastruktūras datu centriem).

```
config:
  logLevel: Information
  cache:
    distributed:
      initialCatalog: "EServiceCache"
      userId: "dbuser"
      password: "dbparole"
  lvpIds:
    credentials:
      clientId: "ContextAPI"
      clientSecret: "6cff5a3f4e57431bd3fa772a34534dgdg0a86d85f83377ba3"
      baseAddress: "http://epakvisstv.vraa.gov.lv/IdentityServer"
  pfasAuth:
    signing:
      certificateFileName:
"certificates/Lvp.EservicePlatform.Backend.ContextApi.pfx"
      certificatePassword: "certpsw!"
      realm: "urn:oauth2:8f423103-eb3a-45b0-9a74-d88d0c79e6bb"
  policyDecision:
    cacheExpirationSeconds: "600"
  sidecar:
    envspecific:
      - "*/epakvisstv.vraa.gov.lv"
      - "*/ausmatest8.vraa.gov.lv"
      - "*/apitestgw.vraa.gov.lv"
      - "*/ventabalancer.vraa.gov.lv"
```

5.3. Helm chart un konfigurācijas pārbaude

Izstrādātajam ir iespēja pārbaudīt gan *Helm Chart*, gan gala rezultāta pareizību, izmantojot *helm* komandas palīdzību:

```
helm template -n "komponetes-nosaukums" <Helm Chart mape> -f
komponentes_konfigurācijas.yaml -f globalas_konfigurācijas.yaml
```

6. Piegādājamās programmatūras realizācijas labas prakses un rekomendācijas

Izstrādājot komponentes kodu, izstrādātājiem jāpieturas pie dažādiem labas prakses piemēriem, kas izriet no *Kubernetes* orķestrācijas platformas, ārējo krātuvju darbības principiem un VDAA K8s klastera uzbūves topoloģijas.

6.1. Konteineru resursu konfigurācija un pārvaldība

Veicot konteineru koda izstrādi ir jāņem vērā, ka darbojoties *Kubernetes* platformā konteineriem ir pieejami ierobežotā daudzuma resursi – tādi ka CPU un RAM. Veicot izstrādi ir jānedefinē resursu daudzums, kuru patērē kods normālas darbības stāvoklī (pie noslodzes), un šīs vērtības ir jānorāda *Helm* konfigurācijas datnē *values.yaml resources* blokā (skat. 4.1.1. paragrafu).

Resursu rezervācija nosaka minimālo resursu pieprasījumu, lai konteiners varētu palaisties un normāli strādāt pie slodzes.

Resursu limits nosaka maksimāli pieļaujamo resursu patēriņu ar šādiem nosacījumiem:

- Ja konteiners patērē virs CPU limita – koda izpilde tiek ierobežota šī limita ietvaros;
- Ja konteiners patērē virs RAM limita – konteiners automātiski tiek apturēts ar pazīmi (OOM killed), un tiek startēta jauna konteineru instance;

Ja no koda ir nepieciešams saglabāt kādu datni, to nedrīkst darīt konteineru failu sistēmā, bet jāpiemontē, izmantojot *Deployment* definīciju “emptyDir” veidā *Kubernetes volume*. Pretējā gadījumā pēc konteineru restarta šie dati būs zaudēti bez atjaunināšanas iespējām.

6.2. Labas prakses darbam ar ārējām datu krātuvēm

Veicot darbības ar ārējām datu krātuvēm, tādām kā *MongoDB*, *PostgreSQL*, *ElasticSearch* un *RabbitMQ*, jāpieturas pie noteiktiem darbības principiem:

1. Tā kā ārējās krātuves infrastruktūras līmeņi tiek organizēti klasteros, kas kopīgi izmantošanai no vairākiem VDAA datu centriem, formējot savienojumus, ir jālieto ENV mainīgie, kas definē piekļuves akreditācijas datus (*username*, *password*), *hosts* adreses, iekļaujot portus un specifiskus savienojumu parametrus (krātuves nosaukums, TLS atbalsts, persistences prasības utml.) atkarībā no krātuves veida.
2. Jāizmanto attiecīgās API bibliotēkas iespējas, lai nodrošinātu atkārtotu pieslēgšanu, gadījumā, ja pazūd savienojums ar krātuvi.
3. Strādājot ar *ElasticSearch* meklēšanas indeksiem, pie mikroservisa pacelšanas ir jāvalidē indeksa *mapping*, lai pārlicinātos, ka indekss atbilst esošai saskarnes versijai. Pretējā gadījumā mikroserviss ir jāiziet ar kļūdu, ierakstot sistēmas žurnālā informāciju par indeksa neatbilstību. Sākotnējā indeksa konfigurācijā jānorāda replicēto indeksu instanču skaits – 0 (šī vērtība ir dinamiski maināma produkcijas vidē), un indeksa daļījumu (*shard*) skaits – 1, lielāko daļījumu skaitu iespējams pielietot gadījumā, ja paredzētais indeksa izmērs būs vairāk nekā 5-10 GiB.

6.3. CronJob realizācijas rekomendācijas

Realizējot funkcionalitāti, kas tiek darbināta kā regulāra darbība, izmantojot *CronJob* definīciju, nepieciešams iestrādāt kodā šāda veida pārbaudes:

	Datums: 12.12.2024.	Versija: 1.08
		Lpp.: 35 (39)

1. Pirms veikt izsaukumus uz ārējiem resursiem nepieciešams pārliecināties, ka *Istio-proxy* kontainers ir pacelts un gatavs darbībai. Lai to izdarītu, ir nepieciešams cikliski, ar nelielu aizturi, veikt HTTP GET izsaukumus uz adresi <http://127.0.0.1:15020/healthz/ready> kamēr netiks saņemts 200 atbildes kods.
2. Pie koda pabeigšanas vai jebkādas kļūdas, kas izraisa izeju no koda ir nepieciešams iestrādāt HTTP POST izsaukumu uz adresi <http://127.0.0.1:15020/quitquitquit>, lai nodrošinātu *istio-proxy* apstādināšanu. Šis solis ir kritisks, jo citādkā *Job* POD mūžīgi paliek *Running* statusā.

Minētās adreses nepieciešams iestrādāt *Helm values.yaml* datnē, lai būtu iespējas tos mainīt caur vides parametriem, gadījumā, ja tas tiek mainītas *Istio* realizācijā, bez papildus koda pārkompilācijas.

6.4. API izsaukumu apstrādes specifika

Sistēmā ir izmantojamas dažādas HTTP pieprasījumā sūtītas *Header* vērtības, kas tiek izmantotas sistēmas pārvaldībās slānī.

Nepieciešams iestrādāt kodā realizāciju, kas atbilst šādām prasībām:

1. Ja API veic izsaukumu uz citu servisu, balstoties uz saņemto pieprasījumu, nepieciešams padot izsaukumā sekojošas *Header* vērtības bez izmaiņām, nokopējot to no pieprasījuma:
  - *x-tabld* (reprezentē lietotāja darba sesiju; kopīgota visiem izsaukumiem);
  - *x-transactionId* (reprezentē konkrētu transakciju kuras ietvaros tiek veikti izsaukumi; vienā izsaukumu ķēdē šī vērtība ir nemaināma);
  - *x-milestoneld* (pieturpunkta identifikators, identificē procesa pašreizējo stāvokli);
  - *x-b3-traceid* (tehniskie *header* priekš *Istio Distributed Tracing*);
  - *x-b3-spanid* (tehniskie *header* priekš *Istio Distributed Tracing*);
  - *x-b3-parentspanid* (tehniskie *header* priekš *Istio Distributed Tracing*);
  - *x-b3-sampled* (tehniskie *header* priekš *Istio Distributed Tracing*);
  - *x-b3-flags* (tehniskie *header* priekš *Istio Distributed Tracing*);
  - *x-ot-span-context* (tehniskie *header* priekš *Istio Distributed Tracing*);
  - *b3* (tehniskie *header* priekš *Istio Distributed Tracing*);
  - *x-request-id* (tehniskie *header* priekš *Istio Distributed Tracing*).
  - *x-request-origin-address* (izsaucēja IP adrese vai IP adrešu virkne ja izsaukums tiek veikts caur Proxy)
2. Ja uz servisu tiek padotas citas *Header* vērtības pēc biznesa, lietojumam tā jāapstrādā pēc biznesa vajadzībām un jāpieņem lēmums par nepieciešamību tās pārsūtīt tālāk;
3. *Header* nosaukumu saraksts, kas tiek pārsūtīts uz nākamo izsaukumu, nepieciešams iestrādāt kā konfigurējamo vērtību *Helm values.yaml* datnē.

6.5. Kubernetes izmitināmā konteineru statusa pārbaudes (*probes*)

Kubernetes deployment definīcija (skat. 4.1.2.sadaļu) satur *Readiness* un *Liveness* pārbaudes:

- *Readiness* pārbaude ir obligāta un kalpo, lai noteiktu konteineru statusu, vai tas ir gatavs apkalpot ienākošos pieprasījumus. Realizējot šo pārbaudi nepieciešams, lai tas notiktu ātri un neietekmētu pamatkoda darbību. Uz šo izsaukumu jāatgriež 200 HTTP kods pie

nosacījuma, ka visi koda darbībai nepieciešamie resursi ir pieejami. Ņemot vērā, ka šī pārbaude notiek ar regulāro izsaukumu no platformas pārvaldības slāņa, nav pieļaujams, ka šī pārbaude veic ilgstošas vai resursu ietilpīgas pārbaudes. Ja šī pārbaude nesaņem 200 HTTP kodu pēc noteikta (konfigurējama) mēģinājuma skaita, PODam tiek piešķirts statuss *NotReady*, un tas tiek izņemts no apkalpes procesa, kamēr šī pārbaude neatgriezīs normālu atbildi.

- *Liveness* pārbaude kalpo, lai noteiktu konteineru "dzīvības" statusu. Ja šī pārbaude neatgriež 200 HTTP atbildi pēc noteikta (konfigurējama) mēģinājuma skaita, konteiners tiek automātiski restartēts.

6.6. Kubernetes izmitināmā konteineru veiksmīga apstādināšana (*graceful shutdown*)

Lietojuma kodā ir jāapstrādā SIGINT un SIGTERM signāli no OS slāņa, kas tiek padoti, ja *Kubernetes* platformai ir nepieciešams apstādināt piegādātās komponentes konteineri.

Apstrādājot šos signālus nepieciešams atslēgt ienākošo trafiku apstrādi, veiksmīgi pabeigt tekošos darbus, un jāiziet no koda ar 0 statusu (*success*).

6.7. Piegādājamo konteineru izmitināšana pa vairākiem datu centriem

Ņemot vērā VDA infrastruktūras specifiku, katrai izstrādājamajai komponentei jeb mikroservisam jābūt uzprojektētam tā, lai varētu pacelt paralēli vairākas konteineru instances (produkcijas vidē minimums 2), kas savā starpā nav saslēgtas. Izsaukumu maršrutēšana uz šīm instancēm notiek pēc *Round-Robin* principa, un nevar garantēt, ka secīgi izsaukumi no cita lietojuma nokļūst uz vienu un to pašu instance. Ņemot vērā šo uzvedību lietojuma projektējumā jāparedz, ka konteineru kods darbojas bez piesaistes pie lietotāja sesijas (t.i. session-less arhitektūrā). Ja nav iespējams nodrošināt šo prasību ievērošanu biznesa specifikas dēļ, sesijas uzgrābšanai jāizmanto kopīgots ārējo krātuvi (piemēram, *Redis Sentinel*, *MongoDB*), un jāparedz process, kas iztīra no krātuves vairs nevajadzīgus pierakstus.

6.8. Sistēmas žurnāla pierakstu veidošana konteinerī

VDA platformas arhitektūra paredz, ka katras biznesa komponentes izpildkods ir atbildīgs par sistēmas žurnāla pierakstu veidošanu. Bet šiem pierakstiem ir jābūt veidojamiem pēc noteikta JSON formāta specifikācijas, kas ir nodefinēta [1] dokumentā, un izvadāmiem uz STDOUT konteineru plūsmu. No šīs plūsmas tie automātiski tiek pārķerti ar *Docker* dzinēja palīdzību un nodoti tālākai apstrādei VDA K8s platformai.

6.9. Docker konteineru reģionālie uzstādījumi

Pēc noklusējuma Docker konteineri tiek izmantotas POSIX lokalizācijas uzstādījumi, un UTC laika zona.

Jā pēc biznesa ir nepieciešams lai kods darbotos ar citiem uzstādījumiem nepieciešams veikt labojumus Dockerfile datnes saturā, blokā kas atbild par izpildāmo daļu.

Piemēri ir doti priekš .net konteineriem kas ir bāzēti uz Alpine , priekš cita veida konteineriem jāseko to dokumentācijai.

Lai izmantotu Latvijas laika zonu datumiem un laikiem:

```
FROM mcr.microsoft.com/dotnet/aspnet:6.0-alpine

# Install cultures (same approach as Alpine SDK image)
RUN apk update && apk add --no-cache icu-libs tzdata

RUN cp /usr/share/zoneinfo/Europe/Riga /etc/localtime
RUN echo "Europe/Riga" > /etc/timezone
ENV TZ Europe/Riga

WORKDIR /app
```

Lai izmantotu Latvijas reģionālus uzstādījumus:

```
FROM mcr.microsoft.com/dotnet/aspnet:6.0-alpine

# Install cultures (same approach as Alpine SDK image)
RUN apk update && apk add --no-cache icu-libs tzdata

ENV LANG lv_LV.UTF-8
ENV LANGUAGE lv_LV.UTF-8
ENV LC_ALL lv_LV.UTF-8

# Disable the invariant mode (set in base image)
ENV DOTNET_SYSTEM_GLOBALIZATION_INVARIANT=false

WORKDIR /app
```

7. Nodevuma gatavības *check-list* automātiskajai piegādei un izmitināšanai VDA Kubernetes platformā

Šajā tabulā ir apkopoti esošajā dokumentā aprakstītas prasības, kas ir jāpārbauda pirms nodevuma piegādes un nosaka tā gatavību izmitināšanai klienta uzstūrētajā Kubernetes infrastruktūrā.

3.tabula

Nodevuma pārbaudes check-list

PĀRBAUDES APRAKSTS	ATBILSTĪBA
1. Docker image atbilst VDA komponentu nosaukumu piešķiršanas un versionēšanas principiem	
2. Helm chart atbilst VDA komponentu nosaukumu piešķiršanas un versionēšanas principiem	
3. Helm chart values.yaml datne:	
- satur Production-ready vērtības - izņemtas vai aizkomentētas vērtības, kas tiek mainītas no vides uz vidi un tiem nav noklusētas vērtības (piem. lietotājmācību un paroli, ārējo servisu adreses) - satur Istio Sidecar konfigurāciju priekš vajadzīgiem ārējiem resursiem - satur CPU/RAM konteineru resursu atbilstošas vērtības	
4. Helm Chart satur ServiceAccount resursa definīciju	
5. Helm Chart satur Service resursa definīciju	
6. Helm Chart satur Deployment resursa definīciju:	
- satur ReadinessProbe konfigurāciju - satur LivenessProbe konfigurāciju - ENV parametriem tiek pielietota "Quote" funkcija	
7. Helm Chart satur Configmap resursa definīciju (pēc nepieciešamības)	
8. Helm Chart satur Sidecar resursa definīciju	
9. Helm Chart satur papildus Sidecar resursa definīcijās priekš CronJob resursiem (pēc nepieciešamības)	
10. Helm Chart Chart.yaml datne satur komponentei atbilstošas vērtības	
11. Helm Chart veidnēs priekš obligātiem parametriem, kuriem nav noklusētas vērtības, tiek izmantota "Required" funkcija	
12. Priekš CronJob veida konteineriem tiek iestrādāti pārbaudes izsaukumi uz Istio-Proxy	
13. Savienojumi ar ārējiem datu krātuvēm notiek atbilstoši rekomendācijām	
14. Žurnālpieraksti tiek rakstīti uz stdout atbilstoši shēmai	
15. Tiek nodrošināta noteikto pieprasījumu iekļautas header vērtības pārsūtīšanā bez izmaiņām pie cita API izsaukuma	
16. Docker Image ielādēts VDA Nexus repositoriā atbilstoši notācijai	
17. Helm Chart ielādēts VDA Nexus repositoriā atbilstoši notācijai	
18. VDA administratoriem nodots komponentes vides konfigurācijas paraugs ar nepieciešamo vērtību aprakstu	
19. Palaista (ar izsaukumu) VDA Jenkins automātiskas uzstādīšanas ķēde	